

Αποκάλυψη 22:1 Και μου έδειξε έναν καθαρό ποταμό με νερό της ζωής, λαμπερό σαν κρύσταλλο, που έβγαινε από τον θρόνο του Θεού και του Αρνίου.

2 Στο μέσον της πλατείας της, και του ποταμού, από εδώ και από εκεί, ήταν το δέντρο της ζωής, που φέρνει 12 καρπούς, κάνοντας κάθε έναν μήνα τον καρπό του· και τα φύλλα του δέντρου είναι για θεραπεία των εθνών.

3 Και δεν θα υπάρχει κανένα ανάθεμα πλέον· και ο θρόνος του Θεού και του Αρνίου θα είναι μέσα σ' αυτή· και οι δούλοι του θα τον λατρεύσουν.

4 Και θα δουν το πρόσωπό Του, και το όνομά Του θα είναι επάνω στα μέτωπά τους.

5 Και νύχτα δεν θα υπάρχει εκεί· και δεν έχουν ανάγκη από λύχνο και φως του ήλιου, επειδή ο Κύριος ο Θεός τους φωτίζει· και θα βασιλεύσουν στους αιώνες των αιώνων.

6 Και μου είπε: Αυτά τα λόγια είναι πιστά και αληθινά· και ο Κύριος ο Θεός των άγιων προφητών έστειλε τον άγγελό του, για να δείξει στους δούλους του τα όσα πρέπει να γίνουν γρήγορα.

7 Να, έρχομαι γρήγορα· μακάριος όποιος τηρεί τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου.

8 Κι εγώ ο Ιωάννης είμαι αυτός που τα είδα αυτά και τα άκουσα· και όταν τα άκουσα και τα είδα, έπεσα να προσκυνήσω μπροστά στα πόδια του αγγέλου, που μου έδειχνε αυτά.

9 Και μου λέει: Πρόσεχε, μη το κάνεις αυτό επειδή, εγώ είμαι σύνδουλός σου, και των αδελφών σου των προφητών, κι αυτών που τηρούν τα λόγια αυτού του βιβλίου· τον Θεό προσκύνησε.

10 Και μου λέει: Μη σφραγίσεις τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου· επειδή, ο καιρός είναι κοντά.

11 Όποιος αδικεί, ας αδικήσει ακόμα· και όποιος είναι μολυσμένος, ας μολυνθεί ακόμα· και ο δίκαιος ας γίνει ακόμα πιο δίκαιος· και ο άγιος ας γίνει ακόμα πιο άγιος.

12 Και να, έρχομαι γρήγορα· και ο μισθός μου είναι μαζί μου, για να αποδώσω σε κάθε έναν όπως θα είναι το έργο του.

13 Εγώ είμαι το Α και το Ω, αρχή και τέλος, ο πρώτος και ο τελευταίος.

14 Μακάριοι αυτοί που πράττουν τις εντολές Του, για να έχουν εξουσία επάνω στο δέντρο της ζωής, και να μπουν διαμέσου των πυλώνων μέσα στην πόλη.

15 Έξω, όμως, είναι τα σκυλιά και οι μάγοι και οι πόρνοι και οι φονιάδες και οι ειδωλολάτρες, και κάθε ένας που αγαπάει και πράττει το ψέμα.

16 Εγώ, ο Ιησούς, έστειλα τον άγγελό μου, για να δώσει σε σας μαρτυρία γι' αυτά, στις εκκλησίες· εγώ είμαι η ρίζα και το γένος του Δαβίδ, το αστέρι, το λαμπερό και πρωινό.

17 Και το Πνεύμα και η νύφη λένε: Έλα, και όποιος ακούει, ας πει: Έλα· και: Όποιος διψάει, ας έρθει· και όποιος θέλει, ας παίρνει δωρεάν το νερό της ζωής.

18 Επειδή, δίνω μαρτυρία σε καθέναν που ακούει τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου: Αν κάποιος προσθέσει σ' αυτά, ο Θεός θα προσθέσει σ' αυτόν τις πληγές, που είναι γραμμένες σ' αυτό το βιβλίο.

19 Κι αν κάποιος αφαιρέσει από τα λόγια του βιβλίου της προφητείας αυτής, ο Θεός θα αφαιρέσει το μέρος του από το βιβλίο της ζωής, και από την άγια πόλη, και από τους γραμμένους στο βιβλίο αυτό.

20 Λέει αυτός που δίνει μαρτυρία σ' αυτά: Ναι, έρχομαι γρήγορα. Αμήν. Ναι, έλα Κύριε Ιησού.

21 Η Χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού είτε να είναι μαζί με όλους σας. Αμήν.

22:1,2 Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

“Και μου έδειξε έναν καθαρό ποταμό με νερό της ζωής, λαμπερό σαν κρύσταλλο, που έβγαινε από τον θρόνο του Θεού και του Αρνίου. Στο μέσον της πλατείας της, και του ποταμού, από εδώ και από εκεί, ήταν το δέντρο της ζωής που φέρνει 12 καρπούς, κάνοντας κάθε έναν μήνα τον καρπό του· και τα φύλλα του δέντρου είναι για θεραπεία των εθνών” Αποκάλυψη 22:1,2.

Η περιγραφή του ποταμού και του δέντρου της ζωής είναι προφανές ότι είναι αλληλένδετη με την περιγραφή στον Ιεζεκιήλ κεφάλαιο 47, όπου ο προφήτης βλέπει έναν ποταμό να βγαίνει από το θρόνο και στις όχθες του δέντρα που είχαν θεραπευτικά φύλλα.

Ιεζεκιήλ 47	Αποκάλυψη 22:1,2
“Να, νερά, που έβγαιναν από κάτω από το κατώφλι του οίκου... έναν ποταμό” (εδ. 1,5)	“Έναν καθαρό ποταμό με νερό... που έβγαινε από τον θρόνο του Θεού” (εδ. 1)
“Στην όχθη του ποταμού υπήρχαν δέντρα... από εδώ και από εκεί” (εδ. 7)	“Από εδώ και από εκεί, ήταν το δέντρο της ζωής” (εδ. 2)
“Νέος καρπός θα γεννιέται σε κάθε έναν μήνα” (εδ. 12)	“Κάθε έναν μήνα τον καρπό του” (εδ. 2)
“Τα φύλλα τους για γιατρεία” (εδ. 12)	“Και τα φύλλα του δέντρου είναι για θεραπεία των εθνών” (εδ. 2)

Η περικοπή του Ιεζεκιήλ κεφάλαιο 47 προσφέρει λεπτομέρειες που δεν αναφέρονται στην περικοπή της Αποκάλυψης κεφάλαιο 22. Κατ’ αρχήν, το νερό αυξάνει όλο και περισσότερο καθώς ρέει - στην αρχή “τα νερά ήσαν μέχρι τους αστραγάλους” αλλά στο τέλος “ήταν ποταμός, τον οποίο δεν μπορούσα να διαβώ επειδή, τα νερά ήσαν υψωμένα νερά για κολύμπι, ποταμός αδιάβατος” (εδ. 3-5). Δεύτερον, όπου ρέει το νερό από το αγιαστήριο, φέρνει θεραπεία. Ρέει προς τη νεκρά θάλασσα και “όταν εκχυθούν στη θάλασσα, τα νερά της θα γιατρευτούν” (εδ. 8). Τρίτον, φέρνει καινούρια ζωή στα δημιουργήματα που είναι κατά κάποιο τρόπο νεκρά: “Και κάθε έμψυχο που έρπει, σε όσα μέρη έρθουν αυτοί οι ποταμοί, θα ζει” (εδ. 9).

Αυτή η εικόνα θα πρέπει να μελετηθεί σε συναρτήση με τη σημασία του νερού στο βιβλίο της Αποκάλυψης: “Τα νερά που είδες... είναι λαοί και πλήθη, και έθνη και γλώσσες” (Αποκάλυψη 17:15). Να προσθέσουμε επίσης και την περιγραφή του ζωντανού νερού από τον Χριστό: “Όποιος πιστεύει σε μένα, όπως είπε η γραφή, ποτάμια από ζωντανό νερό θα ρεύσουν από την κοιλιά του (αυτό το έλεγε για το Πνεύμα)” (Ιωάννην 7:38,39).

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, είναι πιθανόν ότι ο **“καθαρός ποταμός με νερό της ζωής, λαμπερός σαν κρύσταλλο, που βγαίνει από τον θρόνο του Θεού”** εκτός από το να είναι ένα κυριολεκτικό χαρακτηριστικό της Νέας Ιερουσαλήμ (δηλαδή ένα πραγματικό ποτάμι), συμβολίζει την αδιάλειπτη διακονία των λυτρωμένων που έχουν κληθεί από “κάθε έθνος και φυλή και γλώσσα και λαό”, καθώς πορεύονται από το θρόνο του Θεού, πλήρεις Πνεύματος Αγίου, για να φέρουν τη θεραπεία για την αρρώστια της αμαρτίας από την οποία πάσχει το σύμπαν. Αυτό δεν σημαίνει ότι υπάρχουν άλλοι πλανήτες με αμαρτία, αναμφίβολα όμως οι συνέπειες της αμαρτίας δεν περιορίζονται μόνο σε αυτή τη γη. Στα ουράνια συμβούλια, όταν “οι γιοι του Θεού ήρθαν να παρασταθούν μπροστά στον Κύριο, ανάμεσα σ’ αυτούς ήρθε και ο Σατανάς” (Ιώβ 1:6).¹ Μέχρι τη στιγμή της ήττας του Σατανά και των αγγέλων του, όταν ρίχθηκαν από τον ουρανό μετά τη θυσία και την ανάσταση του Χριστού, είχαν συνεχή πρόσβαση στους αγγέλους: “ο κατηγορος των αδελφών... τους κατηγορούσε μπροστά στον Θεό μας ημέρα και νύχτα” (Αποκάλυψη 12:7-10). Όπως ο Σατανάς προκάλεσε όλεθρο εδώ στη γη, το ίδιο έκανε και στον ουρανό, σε σημείο που ο Ιωάννης “άκουσε μια δυνατή φωνή στον ουρανό που έλεγε:... ευφραίνεστε, οι ουρανοί, κι εκείνοι που κατοικείτε μέσα σ’ αυτούς... επειδή, ρίχτηκε κάτω ο κατηγορος” (εδ. 10-12). “Ξέρουμε καλά ότι ολόκληρη η κτίση συστενάζει, και συμπάσχει με ωδίνες, μέχρι και τώρα... και η ίδια η κτίση θα ελευθερωθεί από τη δουλεία της φθοράς, και θα μεταβεί στην ελευθερία της δόξας των παιδιών του Θεού” (Ρωμαίους 8:22,21).

¹ Είναι προφανές ότι αυτό το εδάφιο δεν αναφέρεται σε επίγεια συμβούλια, επειδή ο Σατανάς, όταν ρωτήθηκε, “από πού έρχεσαι;” απάντησε: “Αφού διάβηκα ολόγυρα τη γη” (Ιώβ 1:7).

Ολόκληρο το σύμπαν έχει τραυματιστεί από την αμαρτία και τη σοφιστεία εκείνου που κάποτε ήταν “χρισμένο χερούβ, για να επισκιάζει” (Ιεζεκιήλ 28:14). Εκείνοι που έχουν επιβιώσει από την αμαρτία και έχουν αναδειχθεί νικητές, με την επιρροή του Αγίου Πνεύματος, θα είναι σαν ένα θεραπευτικό ρεύμα που θα φέρει την αναζωογονητική ανακούφιση στην τραυματισμένη δημιουργία. Ο Θεός είναι η ύψιστη πηγή των πάντων και η φύση Του αντανακλάται στο νόμο του σύμπαντος, δηλαδή η ανιδιοτελής αγάπη που προσφέρει χωρίς αντάλλαγμα. Η ανθρωπότητα, δημιουργημένη κατ’ εικόνα Θεού και αποδέκτης της μέγιστης έκφρασης της Θείας χάριτος, θα έχει να δώσει τα περισσότερα.

22:3-5 ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

“Και δεν θα υπάρξει κανένα ανάθεμα πλέον· και ο θρόνος του Θεού και του Αρνίου θα είναι μέσα σ’ αυτή· και οι δούλοι Του θα τον λατρεύσουν. Και θα δουν το πρόσωπό Του, και το όνομά Του θα είναι επάνω στα μέτωπά τους” Αποκάλυψη 22:3,4.

Κανένας στη γη εκτός από τον Χριστό δεν έχει δει ποτέ το πρόσωπο του Θεού.² Ο Μωυσής, που είχε την πιο στενή σχέση μαζί Του, από οποιονδήποτε άνθρωπο που έζησε ποτέ, ήθελε να δει τη δόξα του Θεού. Ο Θεός του επέτρεψε να δει “τα νώτα” Του, αλλά του είπε: “Δεν μπορείς να δεις το πρόσωπό μου· επειδή, άνθρωπος δεν θα με δει, και θα ζήσει” (Εξοδος 33:18-23).

Εξαιτίας της αμαρτίας είναι αδύνατο να κοιτάξουμε τον Θεό. Η αγιότητα Του είναι ασυμβίβαστη με την αμαρτία. “Οι αμαρτίες σας έκρυψαν το πρόσωπό του από σας” (Ησαΐας 59:2). “Ο Θεός μας είναι φωτιά που κατατρώει” (Εβραίους 12:29). Ο απόστολος Παύλος περιέγραψε τον Θεό ως “Αυτόν που κατοικεί σε απρόσιτο φως, τον οποίο κανένας από τους ανθρώπους δεν είδε ούτε μπορεί να δει” (Α’ Τιμόθεο 6:16). Για αυτό το λόγο, ο Θεός πάντα αποκαλύπτεται με έμμεσο τρόπο, ως “άγγελος του Κυρίου”³ ή “Υιός του Θεού”⁴ και το πιο σημαντικό απ’ όλα, ως Χριστός (“Οποιος είδε εμένα, είδε τον Πατέρα” Ιωάννην 14:9). “Ο Θεός... έλαμψε μέσα στις καρδιές μας, για φωτισμό της γνώσης της δόξας του Θεού διαμέσου του προσώπου του Ιησού Χριστού” (Β’ Κορινθίους 4:6).

Ακόμη και η μερικώς αποκεκαλυμμένη δόξα του Θεού ήταν μια συγκλονιστική εμπειρία για εκείνους που Τον είδαν. Όταν “ο άγγελος του Κυρίου φάνηκε” στους γονείς του Σαμψών, ο Μανώε, ο πατέρας, “είπε στη γυναίκα του: Σίγουρα θα πεθάνουμε, επειδή είδαμε τον Θεό” (Κριτές 13:21,22). Ο Δανιήλ, βλέποντας ένα όραμα του Υιού του Θεού, είπε: “Δεν απέμεινε δύναμη μέσα μου· και η ζωτικότητα μου μεταστράφηκε μέσα μου σε μαρασμό... κι έβαλα το πρόσωπό μου προς τη γη, και έμεινα άφωνος... ούτε πνοή δεν έμεινε μέσα μου” (Δανιήλ 10:8,15,17). Όταν ο Παύλος είδε ένα όραμα του Χριστού στο δρόμο προς τη Δαμασκό, τυφλώθηκε και ήταν τόσο συγκλονισμένος, ώστε “ήταν τρεις ημέρες χωρίς να βλέπει· και δεν έφαγε ούτε ήπιε” (Πράξεις 9:8,9).

Σκοπός του Θεού δεν είναι οι άνθρωποι να έχουν μια τραυματική εμπειρία αντικρίζοντας την παρουσία Του και γι’ αυτό συνεχώς προσπαθεί να προετοιμάσει τα παιδιά Του για την πλήρη αποκάλυψη της δόξας Του. Αυτό γίνεται αποστέλλοντας το Άγιο Πνεύμα στην καρδιά μας, ώστε να οικειοποιηθούμε τον χαρακτήρα και την αγιότητά Του. Ο Θεός είπε μέσω του Ιεζεκιήλ: “Δεν θα κρύψω πλέον απ’ αυτούς το πρόσωπό μου· επειδή, ξέχυσα το πνεύμα μου επάνω στον οίκο Ισραήλ, λέει ο Κύριος ο Θεός” (Ιεζεκιήλ 39:29). Με την μετάνοια και την προσευχή, λαμβάνουμε τη δικαιοσύνη Του και αυτό μας προετοιμάζει να δούμε το πρόσωπό Του: “Θα δεηθεί στον Θεό,

² Εξαιρέση είναι ο Αδάμ και η Εύα πριν την εμφάνιση της αμαρτίας. Υπάρχουν επίσης άνθρωποι, όπως ο Ενώχ και ο Ηλίας, που έχουν αναληφθεί στον ουρανό και πιθανόν έχουν τα ίδια προνόμια που θα έχουμε και εμείς, όταν αναστηθούμε ή αρπαχθούμε.

³ Κριτές 6:22, Γένεση 32:30.

⁴ Δανιήλ 3:25.

και θα τον ευνοήσει· και θα βλέπει το πρόσωπό Του με χαρά· και θα αποδώσει στον άνθρωπο τη δικαιοσύνη του” (Ιώβ 33:26).

Όλα αυτά μας προετοιμάζουν για την ημέρα που ο Θεός θα μας αποκαλυφθεί με πλήρη δόξα. Εκείνοι, που δεν έχουν επιτρέψει στον Θεό να τους προετοιμάσει κατάλληλα, δεν θα μπορέσουν να αντέξουν τη δόξα Του, θα καταστραφούν “με την επιφάνεια της παρουσίας Του” (Β΄ Θεσσαλονικείς 2:8). “Σε σας, όμως, που φοβάστε το όνομά Μου, θα ανατείλει ο ήλιος της δικαιοσύνης, με θεραπεία στις φτερούγες του” (Μαλαχίας 4:2). Ο “ήλιος της δικαιοσύνης” θα γεμίζει όλη τη γη με λαμπερή δόξα: **“Και νύχτα δεν θα υπάρχει εκεί· και δεν έχουν ανάγκη από λύχνο και φως του ήλιου, επειδή ο Κύριος ο Θεός τους φωτίζει· και θα βασιλεύσουν στους αιώνες των αιώνων”** (Αποκάλυψη 22:5).

22:6-15 ΕΡΧΟΜΑΙ ΓΡΗΓΟΡΑ

“Και μου είπε: Αυτά τα λόγια είναι πιστά και αληθινά· και ο Κύριος ο Θεός των άγιων προφητών έστειλε τον άγγελό του, για να δείξει στους δούλους του όσα πρέπει να γίνουν γρήγορα. Να, έρχομαι γρήγορα· μακάριος όποιος τηρεί τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου” Αποκάλυψη 22:6,7. Πριν από 1900 χρόνια περίπου, ο Χριστός δήλωσε: **“έρχομαι γρήγορα”**. Για να το τονίσει ιδιαίτερα, το επαναλαμβάνει τρεις φορές στο τελευταίο κεφάλαιο της Αποκάλυψης. Υπόσχεται ότι θα έρθει με ένα μισθό: **“Και να, έρχομαι γρήγορα· και ο μισθός μου είναι μαζί μου, για να αποδώσω σε κάθε έναν όπως θα είναι το έργο του”** (Αποκάλυψη 22:12). Τελικά, τα τελευταία λόγια του Χριστού στο βιβλίο της Αποκάλυψης είναι τα εξής: **“Ναι, έρχομαι γρήγορα”** (Αποκάλυψη 22:20). Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι έχουν περάσει σχεδόν 2000 χρόνια από τότε, τί άραγε σημαίνει **“έρχομαι γρήγορα”**; Μήπως ο Χριστός είχε κάποια αναπάντεχη καθυστέρηση; Μήπως εμείς, ως Εκκλησία, αποτύχαμε να επιτελέσουμε το έργο μας, ώστε να έρθει; Μήπως η υπόσχεση αποτελεί το απαραίτητο δέλεαρ, ώστε να μη χάνουμε την ελπίδα;

Είναι σαφές ότι οι απόστολοι ανέμεναν την επιστροφή του Χριστού στη διάρκεια της ζωής τους. Ο απόστολος Παύλος συγκαταλέγει τον εαυτό του ανάμεσα σε εκείνους (“εμείς”) που θα δουν την παρουσία του Κυρίου, “Επειτα, εμείς που ζούμε, όσοι απομένουμε, θα αρπαχτούμε μαζί τους με σύννεφα σε συνάντηση του Κυρίου στον αέρα” (Α΄ Θεσσαλονικείς 4:17). Ο Ιωάννης είπε: “Παιδάκια μου, είναι έσχατη ώρα· και καθώς ακούσατε ότι ο αντίχριστος έρχεται, και τώρα πολλοί αντίχριστοι υπάρχουν· γι’ αυτό γνωρίζουμε ότι είναι έσχατη ώρα” (Α΄ Ιωάννου 2:18). Ο Ιάκωβος είπε: “Στηρίξτε τις καρδιές σας· επειδή, η παρουσία του Κυρίου πλησίασε... να, ο κριτής στέκεται μπροστά στις θύρες” (Ιακώβου 5:8,9). Και ο Πέτρος είπε: “Το τέλος, μάλιστα, όλων πλησίασε· ζήστε, λοιπόν, με σωφροσύνη, και αγρυπνείτε στις προσευχές... επειδή, έφτασε ο καιρός να αρχίσει η κρίση” (Α΄ Πέτρου 4:7,17).

Ο απόστολος Πέτρος αντιμετώπισε αυτό το θέμα, αναφέροντας ότι “στις έσχατες ημέρες θα έρθουν εμπαίκτες... λέγοντας, που είναι η υπόσχεση της παρουσίας Του; Δεδομένου ότι, από την ημέρα που οι πατέρες κοιμήθηκαν όλα παραμένουν έτσι από την αρχή της κτίσης” (Β΄ Πέτρου 3:3,4). Επισημαίνει ότι οι ασεβείς πριν τον κατακλυσμό αφανίσθηκαν τελικά από το νερό και ότι η παρούσα αμαρτωλή κοινωνία θα συναντήσει την κρίση της φωτιάς “κατά την οποία οι ουρανοί θα παρέλθουν με ορμητικό συριστό ήχο, και τα στοιχεία, καθώς καίγονται, θα διαλυθούν” (εδ. 5-7, 10). Ο Θεός όμως, θα το πράξει αυτό την κατάλληλη στιγμή· δεν θα γίνει ούτε νωρίς, ούτε αργά.

Στην πραγματικότητα, η πάροδος αυτού που εμείς θεωρούμε μεγάλο διάστημα ετών δεν έχει νόημα στα μάτια του Θεού. Δεν Τον απασχολεί πόσος καιρός έχει περάσει, αλλά πόσο έτοιμος είναι ο κόσμος για να επιστρέψει. “Αυτό το ένα ας μη σας διαφεύγει, αγαπητοί ότι στον Κύριο μια ημέρα είναι σαν 1000 χρόνια, και 1000 χρόνια σαν μια ημέρα” (Β΄ Πέτρου 3:8). Αν ο Θεός είχε πει: “θα στείλω τον Ιησού σε δυο ημέρες”, δεν θα το κατανοούσαμε, αλλά θα συμφωνούσε με την αναφορά ότι δυο ημέρες μπορεί να είναι σαν 2000 χρόνια. “Δεν βραδύνει ο Κύριος την υπόσχεσή

του, όπως μερικοί το θεωρούν αυτό βραδύτητα· αλλά μακροθυμεί σε μας, μη θέλοντας μερικοί να απολεστούν, αλλά να έρθουν όλοι σε μετάνοια” (εδ. 9).

Για την Εκκλησία, αυτή η μεγάλη καθυστέρηση είναι ανάλογη με τα 40 χρόνια που περιπλανήθηκε ο λαός Ισραήλ στην έρημο, πριν εισέλθει στη γη της Επαγγελίας. Η απόφαση ότι δεν θα εισέλθουν αμέσως βγήκε αφού επέστρεψαν οι 12 κατάσκοποι από την εξερεύνηση της περιοχής και οι 10 ανέφεραν ότι οι κάτοικοι της Χαναάν ήταν πολύ δυνατοί για να καταφέρουν να τους νικήσουν. Ο Θεός, τους είχε ήδη αναφέρει ότι θα πολεμήσει ο ίδιος και θα στείλει ακόμη και αγριομέλισσες για να εκδιωχθούν οι διεφθαρμένοι κάτοικοι της γης της Επαγγελίας (Δευτερονόμιο 7:20, Ιησούς του Ναυή 24:12). Όμως, παρόλα τα θαύματα που είχα δει με την απελευθέρωσή τους από την Αίγυπτο, ο λαός δεν πίστευε ότι ο Θεός μπορούσε να τους δώσει τη νίκη.

Η αποστολή των 12 κατασκόπων ήταν μια δοκιμασία και η αντίδρασή τους απέδειξε ότι απέτυχαν στη δοκιμασία, ότι δεν ήταν έτοιμοι για τις μεγαλύτερες δοκιμασίες που θα αντιμετώπιζαν μόλις έμπαιναν στη γη της Επαγγελίας, όπου δυνατοί εχθροί ήταν αποφασισμένοι να υπερασπιστούν το έδαφός τους. Οι κατάσκοποι, που προφανώς ήταν οι πιο θαρραλέοι μαχητές του λαού, τράπηκαν σε φυγή αντικρίζοντας τους κατοίκους της Χαναάν και αυτό αποτέλεσε μια πρόγευση της αιμωτικής ήττας που θα λάμβανε χώρα αν ο Θεός τους είχε επιτρέψει να μπουν εκείνη τη στιγμή. Η περιπλάνηση στην έρημο που υπαγόρευσε ο Θεός, αντί να είναι μια τιμωρία, ήταν μια ευκαιρία για να αυξήσουν την πίστη τους για να είναι τελικά έτοιμοι. Λίγο πριν μπουν στη Γη Χαναάν ο Μωυσής είπε: “Και θα θυμάσαι ολόκληρο τον δρόμο, στον οποίο σε οδήγησε ο Κύριος ο Θεός σου τα 40 αυτά χρόνια στην έρημο, για να σε ταπεινώσει, να σε δοκιμάσει, για να γνωρίσει τα όσα είναι στην καρδιά σου, αν θέλεις να φυλάξεις τις εντολές του ή όχι” (Δευτερονόμιο 8:2).

Με τον ίδιο τρόπο, η Δευτέρα Παρουσία δεν είναι απλά μια μέρα όπου θα εμφανιστεί ο Χριστός στον ουρανό. Πριν επιστρέψει, ο κόσμος πρέπει να βιώσει τη Μεγάλη Θλίψη και τα τρομερά γεγονότα που αναγράφονται στο βιβλίο της Αποκάλυψης. Ο κόσμος (και η Εκκλησία) δεν είναι καθόλου έτοιμος για τη Μεγάλη Θλίψη, όπως και ο λαός Ισραήλ πριν εισέλθει στη γη της Επαγγελίας. Όσο δυσάρεστα και γεμάτα απογοήτευση και αν είναι αυτά τα 2000 χρόνια, αποτελούν την απαραίτητη προετοιμασία για τα γεγονότα που θα προηγηθούν της Δευτέρας Παρουσίας.

Αυτή η σκέψη αγγίζει την καρδιά του θέματος. Μολονότι άνθρωποι σώζονται και χάνονται συνέχεια, το τέλος του κόσμου (που αποτελεί το κύριο θέμα της Αποκάλυψης) έχει τη δυνατότητα να αποτελέσει το μεγαλύτερο κίνημα αποδοχής του ευαγγελίου στην ανθρώπινη ιστορία. Αντίστοιχα όμως υπάρχει ο εξής κίνδυνος, ότι σχεδόν όλοι μπορεί να παρασυρθούν από την απάτη του Σατανά στις έσχατες ημέρες. Αυτό που θα κάνει τη διαφορά θα είναι η ανταπόκριση του λαού του Θεού, που του έχει δοθεί ο ρόλος της μετάδοσης του ευαγγελίου στον κόσμο.

Αυτό δεν σημαίνει ότι ο Θεός περιμένει το λαό Του να “τελειώσει τη δουλειά του” και μετά να έρθει ο Χριστός. “Ο Κύριος θα τελειώσει και θα κάνει γρήγορα λογαριασμό με δικαιοσύνη” (Ρωμαίους 9:28). Ο μεγάλος θερισμός, που περιγράφεται στο κεφάλαιο 14, είναι ένα έργο που μόνο ο Θεός μπορεί να κάνει: “Επάνω στο σύννεφο καθόταν κάποιος όμοιος με υιό ανθρώπου... και στο χέρι του κοφτερό δρεπάνι... έβαλε το δρεπάνι Του επάνω στη γη· και θερίστηκε η γη” (Αποκάλυψη 14:14-16). Μόνο ο Θεός, μέσω του Άγιου Πνεύματος, μπορεί να αλλάξει την ανθρώπινη καρδιά ώστε να είναι κατάλληλη να “θεριστεί” στη “σοδειά” των δικαίων. Ωστόσο, ο “Κύριος του θερισμού”, με τη Θεϊκή Του σοφία, έχει ορίσει τους πιστούς της Εκκλησίας Του να γίνουν “εργάτες στον θερισμό Του” (Ματθαίον 9:38), με έναν μικρό αλλά απαραίτητο ρόλο, τον οποίο δεν θα αναλάβει ο Θεός για εμάς.

Ο Χριστός είπε: “Ο μεν θερισμός είναι πολύς, οι εργάτες, όμως λίγοι· παρακαλέστε, λοιπόν, τον Κύριο του θερισμού να βγάλει εργάτες στον θερισμό Του” (Λουκάν 10:2). Κατά μια έννοια, ο μεγάλος θερισμός είναι όμοιος με κάθε άλλον θερισμό. Ο Θεός μόνο μπορεί να ενεργοποιήσει

έναν σπόρο ώστε να φυτρώσει και να ωριμάσει και μόνο Εκείνος μπορεί να στείλει τον ζωοδότη ήλιο και τη βροχή. Αν όμως ο γεωργός δεν φυτέψει τους σπόρους, δεν θα υπάρξει σοδειά. Επίσης ο γεωργός είναι υπεύθυνος να διώξει τα πουλιά και να αφαιρέσει τις πέτρες και τα αγριόχορτα από το χωράφι.

Ο απόστολος Πέτρος περιγράφει το ρόλο του λαού του Θεού με τα εξής λόγια: “Πρέπει να είστε εσείς σε άγια διαγωγή και ευσέβεια, προσμένοντας και σπεύδοντας στην παρουσία της ημέρας του Θεού” (Β΄ Πέτρου 3:12). Το γεγονός ότι η ημέρα μπορεί να επισπευτεί υποδηλώνει ότι παρόλο που η επιστροφή Του είναι ένα γεγονός που είναι βέβαιο ότι θα συμβεί, δεν θα λάβει χώρα σε μια αυστηρά προκαθορισμένη ημερομηνία. Το αν έρθει νωρίς ή αργά εξαρτάται από την ανταπόκριση εκείνων που Τον γνωρίζουν και Τον συστήνουν και σε άλλους. “Και τούτο το ευαγγέλιο της βασιλείας θα κηρυχθεί σε ολόκληρη την οικουμένη, για μαρτυρία σε όλα τα έθνη· και τότε, θα έρθει το τέλος” (Ματθαίον 24:14). Ο Θεός παρέχει το μήνυμα, ανοίγει το δρόμο και αποστέλλει το Άγιο Πνεύμα, δεν κηρύττει όμως Εκείνος. Στα κεφάλαια 14 και 18 οι άγγελοι απεικονίζονται να κηρύττουν το τελευταίο μήνυμα προς τον κόσμο, συμβολίζουν όμως τους άνδρες, τις γυναίκες και τα παιδιά που έχουν βιώσει τη χάρη του Θεού και παρακινούνται να μοιραστούν τα καλά νέα με τους συνανθρώπους τους, ακόμη και εν όψει της αντίστασης και της απειλής του θανάτου.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

“Κι εγώ ο Ιωάννης είμαι αυτός που τα είδα αυτά και τα άκουσα· και όταν τα άκουσα και τα είδα, έπεσα να προσκυνήσω μπροστά στα πόδια του αγγέλου, που μου έδειχνε αυτά. Και μου λέει: Πρόσεχε, μη το κάνεις αυτό· επειδή, εγώ είμαι σύνδουλός σου, και των αδελφών σου των προφητών, και αυτών που τηρούν τα λόγια αυτού του βιβλίου· τον Θεό προσκύνησε”
Αποκάλυψη 22:9.

Βλέποντας τη λαμπρότητα και τη δόξα της Βασιλείας, ο Ιωάννης συγκλονίζεται και πέφτει στα πόδια του αγγέλου. Αυτό προκαλεί μια σειρά τελευταίων προειδοποιήσεων, η σπουδαιότητα των οποίων υπογραμμίζεται από το γεγονός ότι είναι η τελευταία εντύπωση που επιθυμεί ο Θεός να αφήσει στους αναγνώστες της Αποκάλυψης. Ίσως η πιο κρίσιμη από αυτές είναι η προειδοποίηση να μη λατρέψουμε τίποτε ή κανένα άλλον εκτός από τον Θεό. Για την ανθρώπινη λογική και εμπειρία, φαίνεται να είναι αυτονόητο το να προσπαθούμε να τραβήξουμε την προσοχή του Θεού με τη βοήθεια των φίλων Του, της μητέρας Του ή των αγγέλων που βρίσκονται κοντά Του. Δεν γίνεται όμως καμία νύξη στην Αποκάλυψη για λατρεία ή προσκύνηση προς τους 24 πρεσβύτερους, τα τέσσερα “ζώα” ή τους “πολλούς αγγέλους ολόγυρα από τον θρόνο” (Αποκάλυψη 5:11). Αντιθέτως, οι άγγελοι επιμένουν emphaticά: **“τον Θεό προσκύνησε!”**

Αυτό όμως είναι ένα δύσκολο μάθημα. Το πόσο δύσκολο είναι φαίνεται από τους περισσότερους από ένα δισεκατομμύριο Χριστιανούς, Καθολικούς και Ορθόδοξους, που προσκυνούν αγίους (παρά την κατηγορηματική απαγόρευση στην Αγία Γραφή)⁵, όπως επίσης και από το γεγονός ότι έπρεπε να ειπωθεί στον απόστολο Ιωάννη δύο φορές να μην το κάνει ο ίδιος, στα κεφάλαια 19 και 22. Όταν ο άγγελος ανέφερε ότι ο Ιωάννης θα είναι καλεσμένος “στο δείπνο του γάμου του Αρνίου”, εκείνος έπεσε “μπροστά στα πόδια του για να τον προσκυνή(σει), και (του) λέει: Πρόσεχε, μη το κάνεις αυτό, εγώ είμαι σύνδουλός σου, και των αδελφών σου, που έχουν τη μαρτυρία του Ιησού, τον Θεό προσκύνησε” (Αποκάλυψη 19:9,10). Ο Σατανάς και τα δαιμόνια, είναι που αποζητούν προσκύνηση για τον εαυτό τους - “Ολόκληρη η γη... προσκύνησαν

⁵ Οι Ορθόδοξοι και οι Καθολικοί, επιμένουν ότι δεν λατρεύουν τους αγίους ή τους αγγέλους, αλλά τους σέβονται και τους τιμούν. Προσκυνούν όμως μπροστά στις εικόνες τους, που είναι ακριβώς το είδος λατρείας που απαγορεύεται και καταδικάζεται τόσο στις δέκα εντολές (Εξοδος 20:5) όσο και στην Αποκάλυψη (Αποκάλυψη 9:20, 13:8,12,15, 14:11, 19:10, 22:8,9). Στις 60 φορές που χρησιμοποιείται η λέξη “προσκύνηση” στην Καινή Διαθήκη, όλες αναφέρονται είτε στη λατρεία του Θεού ή του Ιησού Χριστού, είτε σε ψεύτικη λατρεία.

τον δράκοντα... και προσκύνησαν το θηρίο... και να κάνει, όσοι δεν προσκυνήσουν την εικόνα του θηρίου, να θανατωθούν” (Αποκάλυψη 13:3,4,15). Όταν απευθύνουμε τη λατρεία μας προς οποιοδήποτε δημιούργημα, χωρίς να το καταλαβαίνουμε, λατρεύουμε τον Σατανά και τα δαιμόνια και αλλοιώνουμε την αποκλειστική σχέση αγάπης που επιθυμεί να έχει ο Δημιουργός με τα πλάσματά Του.

“Και μου λέει: Μη σφραγίσεις τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου’ επειδή, ο καιρός είναι κοντά” (Αποκάλυψη 22:10). Η δεύτερη προειδοποίηση απευθύνεται προς τον απόστολο Ιωάννη και τους άλλους θρησκευτικούς διδάσκαλους που ακολούθησαν. Η Αποκάλυψη είναι ένα δύσκολο βιβλίο και η φυσική τάση είναι να **“σφραγίσεις τα λόγια”**, διδάσκοντας ότι οι προφητείες είναι δυσνόητες και ανούσιες για εμάς σήμερα. Κατ’ αυτόν τον τρόπο όμως χάνουμε την ευλογία που έχει ο Θεός για εμάς: **“Μακάριος αυτός που διαβάσει, κι αυτοί που ακούν τα λόγια της προφητείας, και τηρούν τα γραμμένα μέσα σ’ αυτή”** (Αποκάλυψη 1:3). Οι θρησκευτικοί ηγέτες που δεν θεωρούν ότι κατανοούν πλήρως την Αποκάλυψη δεν πρέπει να φοβούνται να ενθαρρύνουν το ποίμνιο τους να μελετά τις προφητείες. Μπορούμε να εμπιστευτούμε το Άγιο Πνεύμα να μας διδάξει ότι χρειαζόμαστε.

Τέλος, υπάρχει μια προειδοποίηση για τον καθένα που διαβάσει την Αποκάλυψη. **“Επειδή, δίνω μαρτυρία σε καθέναν που ακούει τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου: Αν κάποιος προσθέσει σ’ αυτά, ο Θεός θα προσθέσει σ’ αυτόν τις πληγές που είναι γραμμένες σ’ αυτό το βιβλίο. Κι αν κάποιος αφαιρέσει από τα λόγια του βιβλίου της προφητείας αυτής, ο Θεός θα αφαιρέσει το μέρος του από το βιβλίο της ζωής, και από την άγια πόλη, και από τους γραμμένους στο βιβλίο αυτό”** (Αποκάλυψη 22:18,19).

Αναμφίβολα, το εδάφιο αυτό έχει αποτρέψει επίδοξους “διορθωτές” της Αποκάλυψης ανά τους αιώνες, που ήθελαν να το αλλάξουν ώστε να διδάσκει αυτό που εκείνοι θέλουν να πιστεύουν. Παρατηρούμε όμως ότι η προειδοποίηση απευθύνεται **“σε καθέναν που ακούει τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου”**. Υπάρχει ένας κίνδυνος σχετικά με την κατανόηση της Αποκάλυψης. Αν οι προφητείες είναι ασαφείς και αμφιλεγόμενες, αποτελούν απλώς θέμα για θρησκευτικές αντιπαραθέσεις και εικασίες. Ωστόσο, όταν είναι σαφείς, απαιτούν ριζικές αλλαγές. Αυτές οι αλλαγές μπορεί να αφορούν δογματικές απόψεις που έχουν εδραιωθεί επί χρόνια, αλλά το πιο βασικό, απαιτούν αλλαγές στον τρόπο ζωής μας. Η χλιαρή πνευματική αδιαφορία είναι θανάσιμη, όπως και η νομικίστικη στάση που υποστηρίζει ότι ο Χριστός έλαβε τις αμαρτίες μας στο σταυρό και εμείς δεν χρειάζεται ουσιαστικά να ανησυχούμε για την υπακοή μας. Ο Χριστός μας παρουσιάζει το ύψιστο πρότυπο πίστης και υπακοής: **“Εδώ είναι η υπομονή των αγίων’ εδώ είναι εκείνοι που φυλάττουν τις εντολές του Θεού και την πίστη του Ιησού”** (Αποκάλυψη 14:12).

Ένα από τα πιο επιφανή θέματα της Αποκάλυψης είναι ότι ο Θεός καλεί ένα μεγάλο πλήθος να εξέλθει από την πνευματική Βαβυλώνα. Η εμπειρία του λαού Ισραήλ είναι ιδιαίτερα διδακτική. Όταν οι Πέρσες κατέλαβαν τη Βαβυλώνα ο βασιλιάς Κύρος απελευθέρωσε τους Ισραηλίτες για να επιστρέψουν στην πατρίδα τους. Η πλειοψηφία του λαού όμως αποφάσισε να παραμείνει στη Βαβυλώνα. Με το πέρασμα των ετών είχαν δημιουργήσει μια άνετη, ευκατάστατη ζωή, σε αντίθεση με τις δυσκολίες που τους περίμεναν στη χώρα τους και τον κόπο της επικείμενης ανοικοδόμησης της πατρίδας τους. Μετά από τόσα πολλά χρόνια στη γη της αιχμαλωσίας, οι φίλοι, οι οικογένειες, ακόμα και οι επιχειρήσεις τους βρίσκονταν στη Βαβυλώνα και τους φαινόταν τεράστια θυσία να εγκαταλείψουν όλα αυτά. Αυτός είναι ο κίνδυνος για εκείνον που **“ακούει τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου”**. Ο εύκολος, άνετος τρόπος θα ήταν να **“αφαιρέσει από τα λόγια του βιβλίου της προφητείας αυτής”** ή να **“προσθέσει σ’ αυτά”**, δηλαδή, να επιλέξει ο αναγνώστης τα μηνύματα της Αποκάλυψης που θα του επιτρέψουν να παραμείνει όπως είναι. Αυτή όμως η τακτική επιφέρει τον θάνατο. **“Αν κάποιος προσθέσει σ’ αυτά, ο Θεός θα προσθέσει σ’ αυτόν τις πληγές που είναι γραμμένες σ’ αυτό το βιβλίο. Κι αν κάποιος αφαιρέσει από τα λόγια του βιβλίου της προφητείας αυτής, ο Θεός θα αφαιρέσει το μέρος του από το βιβλίο της ζωής, και από την άγια πόλη, και από τους γραμμένους στο βιβλίο αυτό”**

ΤΩΡΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΤΙΓΜΗ

“Και μου είπε: Αυτά τα λόγια είναι πιστά και αληθινά· και ο Κύριος ο Θεός των άγιων προφητών έστειλε τον άγγελο του, για να δείξει στους δούλους του τα όσα πρέπει να γίνουν γρήγορα. Να, έρχομαι γρήγορα· μακάριος όποιος τηρεί τα λόγια της προφητείας αυτού του Βιβλίου” Αποκάλυψη 22:6,7. Ο Θεός έδωσε το βιβλίο της Αποκάλυψης για **“τους δούλους Του”**, που έχουν ανάγκη τις οδηγίες του για να αναλάβουν το ρόλο τους στα τελευταία γεγονότα. Εκείνοι που διακατέχονται από περιέργεια, που ψάχνουν μόνο για κάτι συνταρακτικό, θα βρουν στην Αποκάλυψη ένα μπερδεμένο κουβάρι συμβόλων και αινιγματικών μηνυμάτων. Εκείνοι όμως που αναζητούν τον Κύριό τους με όλη την καρδιά τους, η Αποκάλυψη θα αποτελέσει μια ανοιχτή επιστολή ενθάρρυνσης και παρηγοριάς στις σκοτεινές ημέρες που βρίσκονται μπροστά μας.

Ο άγγελος είπε στον Δανιήλ: **“Κλείσε με ασφαλή τρόπο αυτά τα λόγια, και σφράγισε το βιβλίο, μέχρι τον έσχατο καιρό· τότε, πολλοί θα περιτρέχουν, και η γνώση θα πληθυνθεί... πολλοί θα καθαριστούν, και θα λευκανθούν, και θα δοκιμαστούν· και οι ασεβείς θα ασεβούν· και κανένας από τους ασεβείς δεν θα καταλάβει· όμως, οι συνετοί θα καταλάβουν”** (Δανιήλ 12:4,10). Ο άγγελος που έφερε την Αποκάλυψη στον Ιωάννη τόνισε ότι **“ο έσχατος καιρός”** όταν **“οι συνετοί θα καταλάβουν”**, μπορεί να είναι οποιαδήποτε στιγμή αφότου ο Χριστός έχει νικήσει τον διάβολο στο σταυρό, έχει αναληφθεί στον ουρανό και έχει αποστείλει το Άγιο Πνεύμα. **“Και μου λέει: Μη σφραγίσεις τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου· επειδή, ο καιρός είναι κοντά”** (Αποκάλυψη 22:10). Τώρα είναι η ώρα για το λαό του Θεού να μελετήσει τις προφητείες, να μάθει τα προνόμια και τα καθήκοντά του, να αποσαφηνίσει την αποστολή του σε ένα κόσμο που χάνεται, να πάρει ο καθένας το **“φύλλο πορείας”** και να προχωρήσει ως το **“λευκό άλογο”**, με τον Χριστό να κρατά το χαλινάρι, **“νικώντας, για να νικήσει”** (Αποκάλυψη 6:1).

“Μακάριοι αυτοί που πράττουν τις εντολές του, για να έχουν εξουσία επάνω στο δέντρο της ζωής, και να μπουν διαμέσου των πυλώνων μέσα στην πόλη” (Αποκάλυψη 22:14). Τα αρχαία κείμενα τονίζουν ότι η ευλογία είναι για εκείνον που τηρεί τις εντολές του Θεού (*μακάριοι οι ποιούντες τας εντολάς αυτού*). Άλλα κείμενα της ίδιας περικοπής αναφέρουν: *“Μακάριοι οι πλύνοντες τας στολάς αυτών”*. Και οι δυο εκδοχές βασίζονται σε πολλά αρχαία κείμενα. Ουσιαστικά και τα δυο θέματα είναι σημαντικά στο βιβλίο της Αποκάλυψης. Το πιστό υπόλοιπο που θα νικήσει περιγράφεται ως **“εκείνοι που φυλάττουν τις εντολές του Θεού”** (Αποκάλυψη 12:17, 14:12). Περιγράφεται επίσης ως εκείνοι που **“έπλυναν τις στολές τους και τις λεύκαναν στο αίμα του Αρνίου”** (Αποκάλυψη 7:14). Η καταλληλότητα μας για την αιώνια ζωή είναι η στολή μας, που έχει πλυθεί με το αίμα της δικαιοσύνης του Χριστού. Το γεγονός ότι τη φοράμε, σημαίνει ότι τηρούμε τις εντολές του Θεού.

Ίσως ο Θεός με την πρόνοιά Του επέτρεψε να διατηρηθούν και τα δύο ουσιαστικά θέματα στο τελευταίο μήνυμα του τελευταίου βιβλίου της Αγίας Γραφής. Τώρα αποτελεί δική μας επιλογή να Του επιτρέψουμε να πλύνει τη στολή μας και να μας δώσει τη δύναμη να τηρήσουμε τις εντολές Του. Πολύ σύντομα όμως η ώρα για αποφάσεις θα έχει τελειώσει και πολλοί θα είναι αυτοί που έχουν κωφεύσει στην έκκληση του Αγίου Πνεύματος και θα συνειδητοποιήσουν ότι έχουν αποκλειστεί. **“Έξω, όμως, είναι τα σκυλιά και οι μάγοι και οι πόρνοι και οι φονιάδες και οι ειδωλολάτρες, και κάθε ένας που αγαπάει και πράττει το ψέμα... Όποιος αδικεί, ας αδικήσει ακόμα· και όποιος είναι μολυσμένος, ας μολυνθεί ακόμα· και ο δίκαιος ας γίνει ακόμα πιο δίκαιος, και ο άγιος ας γίνει ακόμα πιο άγιος. Και να, έρχομαι γρήγορα· και ο μισθός μου είναι μαζί μου, για να αποδώσω σε κάθε έναν όπως θα είναι το έργο του”** (Αποκάλυψη 22:15,11,12).

22:16-21 ΕΛΑ!

“Εγώ, ο Ιησούς, έστειλα τον άγγελό μου, για να δώσει σε σας μαρτυρία γι’ αυτά, στις εκκλησίες· Εγώ είμαι η ρίζα και το γένος του Δαβίδ, το αστέρι, το λαμπερό και πρωινό. Και το

Πνεύμα και η νύφη λένε: Έλα, και όποιος ακούει, ας πει: Έλα και: Όποιος διψάει, ας έρθει και όποιος θέλει, ας παίρνει δωρεάν το νερό της ζωής” (Αποκάλυψη 22:16,17).

Ο Χριστός κλείνει το βιβλίο με μια προσωπική έκκληση. Όταν ήταν εδώ στη γη, απεύθυνε την εξής πρόσκληση: “Ελάτε σε μένα όλοι όσοι κοπιάζετε και είστε φορτωμένοι, κι εγώ θα σας αναπαύσω” (Ματθαίον 11:28). Το Άγιο Πνεύμα, που έρχεται στο όνομα του Ιησού, επίσης παρακαλά λέγοντας **“Έλα!”**. Το ίδιο και η **“νύφη”**, που αντιπροσωπεύει ολόκληρη τη βασιλεία του Θεού. Επιπλέον, εκείνοι που έχουν ακούσει το μήνυμα και ανταποκρίθηκαν, λένε επίσης **“Έλα!”**.

“Η αποκάλυψη του Ιησού Χριστού” δεν δόθηκε μόνο ως πηγή προφητικής πληροφορίας. Αποτελεί ουσιαστικά μια πρόσκληση να πλησιάσουμε προς τον Ιησού για να πλύνει τις στολές μας και να τις λευκάνει με το αίμα Του, να σβήσει κάθε δάκρυ, να ικανοποιήσει τη δίψα μας με το νερό της ζωής και την πείνα μας με τον καρπό από το δέντρο της ζωής. **“Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα”, “Λέει αυτός που δίνει μαρτυρία σ’ αυτά: Ναι, έρχομαι γρήγορα. Αμήν. Ναι, έλα, Κύριε Ιησού! Η χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού είθε να είναι μαζί με όλους σας. Αμήν” (Αποκάλυψη 3:22).**